

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ενιαίος
Φορέας
Κοινωνικής
Ασφάλισης

INFORMATICS
DEVELOPMENT
AGENCY

Digitally signed by
INFORMATICS
DEVELOPMENT AGENCY
Date: 2018.04.02 12:23:24
EEST
Reason:
Location: Athens

ΑΔΑ: 6ΛΞΠ465ΧΠΙ-Γ49

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Πληροφορίες: Δημητρακοπούλου Π.

Ταχ. Δ/ση: Ακαδημίας 22, Τ.Κ. 10671 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 3729794

FAX: 210 3633666

e-mail:d.sintaxon@efka.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 2.4. 2018 **ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ**

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 18

Αριθ. Πρωτ.

Σ81/16/459528

ΠΡΟΣ:

Τους Αποδέκτες του Πίνακα Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.

Δ/ση Λειτουργίας & Υποστήριξης
Εφαρμογών

Υποδιεύθυνση Υποστήριξης Πελατών
Λυκούργου 10, Τ.Κ. 10551 Αθήνα

2. Υπομάδα Έργου Συντάξεων ΕΦΚΑ
Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

3. «Ίριδα»

Κολοκοτρώνη 4, Τ.Κ. 10561 Αθήνα

Θ Ε Μ Α: «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρ. 27 του ν.4488/2017 σχετικά με τις προϋποθέσεις καταβολής της σύνταξης σε περιπτώσεις ποινικής καταδίκης του δικαιούχου.»

Σας ενημερώνουμε ότι με το άρθρ. 27 του ν. 4488/2017 (ΦΕΚ 137 τ. Α'/13-9-2017) επανακαθορίζονται κατά τρόπο ενιαίο για το σύνολο των συνταξιούχων του ΕΦΚΑ οι προϋποθέσεις καταβολής της σύνταξης σε περίπτωση ποινικής καταδίκης των δικαιούχων, που εκτίουν ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη του ενός έτους.

Σχετικές διευκρινίσεις για τα επιμέρους ζητήματα εκτίθενται στο με αριθ. πρωτ. Φ.800000/οικ.44542/1850/29-12-2017 έγγραφο του ΥΠΕΚΑΑ (ΑΔΑ: 6ΓΗΚ465Θ1Ω-67Π), το οποίο κοινοποιούμε. Επιπλέον, κρίνουμε απαραίτητο να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

A. Σχετικά με την έκταση της στερητικής της ελευθερίας ποινής

Στο εδ. α του άρθρ. 27 του ν. 4488/2017 ορίζεται: «...η καταβαλλόμενη σύνταξη αναστέλλεται για όσο διάστημα ο συνταξιούχος εκτίει περιοριστική της ελευθερίας ποινή...».

Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές προβλέπονται στο άρθρ. 51 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα (Π.Δ. 283/85, όπως ισχύει) και είναι οι εξής: α) η κράτηση, β) η φυλάκιση, γ) η κάθειρξη, δ) ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων και ε) ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα.

Στην παρ. 9 του άρθρ. 82 του Π.Κ. ορίζεται ότι η «περιοριστική της ελευθερίας ποινή που μετατράπηκε σε χρηματική ή πρόστιμο ή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας, διατηρεί το χαρακτήρα της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής και μετά τη μερική ή ολική απότιση της ποινής στην οποία έχει μετατραπεί». Επομένως, στην περίπτωση που η διάταξη του άρθρ. 27 πρέπει να εφαρμοστεί, εάν μία ποινή περιοριστική της ελευθερίας μετατραπεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις οικείες διατάξεις του Π.Κ., διατηρεί το χαρακτήρα αυτό, με αποτέλεσμα να πρέπει να συνεχιστεί η αναστολή καταβολής της σύνταξης.

B. Σχετικά με τη μεταβίβαση της ανασταλείσας σύνταξης στους δικαιούχους

1. Όσον αφορά την έναρξη των οικονομικών αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρ. 27, γενικά ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 3 του κοινοποιούμενου εγγράφου του ΥΠΕΚΑΑ. Στην περίπτωση μεταβίβασης σύνταξης που αναστέλλεται με βάση τις εν λόγω διατάξεις, διευκρινίζουμε επιπλέον τα εξής:

Στη σελ. 7 της εγκ. 6/2018 σχετικά με την συνταξιοδότηση λόγω θανάτου των συνταξιούχων του ΕΦΚΑ, αναφέρεται ότι η έναρξη συνταξιοδότησης του επιζώντα και των λοιπών δικαιούχων προσώπων καθορίζεται από την περ. α της παρ. 5 του άρθρ. 12 του ν. 4387/2016, όπου ορίζεται ότι η σύνταξη καταβάλλεται από την πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα, εφαρμοζομένων παράλληλα, κατά περίπτωση, και των οικείων καταστατικών διατάξεων των φορέων οι οποίοι εντάχθηκαν στον Ε.Φ.Κ.Α.

Επειδή, λοιπόν, κατ' εφαρμογή του β' εδαφίου του άρθρου 27 του ν.4488/2017 γίνεται εξομοίωση της αιτίας της συνταξιοδότησης με την αιτία του θανάτου, η επαλήθευση του ασφαλιστικού κινδύνου («θάνατος») στην περίπτωση αυτή συμπίπτει με την ημερομηνία έναρξης έκτασης της ποινής. Επομένως, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του άρθρ. 12 του ν.4387/2016, όπως ισχύουν, για θανάτους από 13/5/2016 και μετά, ως προς τους δικαιούχους, την έναρξη, τη διάρκεια και τη λήξη του δικαιώματος συνταξιοδότησης (βλ. σελ. 6-11 της εγκυκλίου 6/2018). Ευνόητο είναι ότι στην προκείμενη περίπτωση ειδικός λόγος

λήξης του δικαιώματος είναι και η λήξη της ποινής που εκτίεται, εξαιτίας της οποίας ανεστάλη η καταβολή της σύνταξης.

Ωστόσο, όταν η ημερομηνία έναρξης έκτισης της ποινής για αδίκημα που τελέσθηκε κατά ασφαλιστικού φορέα ανάγεται σε χρόνο πριν από την 13/5/2016 («θάνατος» πριν από τις 13/5/2016), τότε θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά περίπτωση οι οικείες προϊσχύουσες διατάξεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:

α) Έστω ότι συνταξιούχος του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ είχε καταδικαστεί για αδίκημα που δεν στρεφόταν κατά του ασφαλιστικού του φορέα. Η συνταξιοδότησή του όμως είχε ανασταλεί από 1/2/2016, κατ' εφαρμογή των διατάξεων που ίσχυαν στο τ.ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Ο ανωτέρω υπέβαλε αίτηση για την άρση της αναστολής τον 1^ο/2018 προκειμένου να του χορηγηθεί η σύνταξή του κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 27 του ν.4488/2017 όπως ισχύει από 13/9/2017. Σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να επαναχορηγήσουμε την σύνταξη στον ανωτέρω, **αναδρομικά από 1/10/2017**.

β) Σε άλλη περίπτωση, το αδίκημα στρεφόταν κατά ασφαλιστικού φορέα και η ημερομηνία έναρξης έκτισης της ποινής που επιβλήθηκε στο συνταξιούχο με τη δικαστική απόφαση είναι η 13/12/2016. Η δε επιβληθείσα ποινή ήταν μεγαλύτερη των έξι μηνών ή του ενός έτους – κατά περίπτωση σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις- και η συνταξιοδότησή του είχε ανασταλεί. Η σύζυγος του ανωτέρω καταθέτει αίτηση στις 1/12/2017, δηλαδή μετά την ισχύ της συγκεκριμένης διάταξης προκειμένου να της χορηγηθεί σύνταξη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου.

Στην συγκεκριμένη περίπτωση, αφενός θα εφαρμοσθούν οι διατάξεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου του άρθρ. 12 του ν.4387/2016 (έναρξη έκτισης ποινής : 13/12/2016), αφετέρου η σύνταξη θα ξεκινήσει να καταβάλλεται στην δικαιούχο από 1/10/2017 σύμφωνα με την διάταξη του άρθρ. 27 του ν.4488/2017.

γ) Έστω ότι η συνταξιοδότηση έπρεπε να ανασταλεί από την 1/11/2017 (ημερομηνία έκδοσης της δικαστικής απόφασης 20/10/2017), για αδίκημα που τελέσθηκε **κατά ασφαλιστικού φορέα σύμφωνα με το άρθρ. 27 του ν.4488/2017**. Οι δικαιούχοι του άρθρ. 12 του ν.4387/2016 υποβάλουν την αίτηση στις 1/12/2017, επομένως η σύνταξη θα ξεκινήσει να τους καταβάλλεται στις **1/11/2017** [ημερομηνία που αντιστοιχεί στην 1^η ημέρα του μήνα που αρχίζει η αναστολή καταβολής της σύνταξης δεδομένου ότι η δικαστική απόφαση εκδόθηκε στις 20/10/2017].

Γ. Παραγραφή απαιτήσεων κληρονόμων

Σχετικά με τις υποθέσεις που είναι δυνατόν να προκύψουν εξαιτίας της εφαρμογής της εν λόγω διάταξης και αφορούν την αξίωση κληρονόμων συνταξιούχου για τη χορήγηση της σύνταξης που είχε ανασταλεί και πρέπει να επαναχορηγηθεί από 1.10.2017, σας παραπέμπουμε στις διατάξεις της περ. Β του άρθρ. 137 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58Α). Επισημαίνουμε ότι,

σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 της διάταξης αυτής, για τους συνταξιούχους του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρ. 40 του Α.Ν. 1846/51, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 7 του Ν. 825/78.

Δ. Καταργούμενες διατάξεις

Οι καταργούμενες με το τελευταίο εδάφιο του άρθρ. 27 διατάξεις είναι οι ακόλουθες:

- 1) η περ. α της παρ. 7 του άρθρ. 29 του Α.Ν. 1846/51
- 2) η περ. α της παρ. 3 και η παρ. 4 του άρθρ. 13 του ν. 4491/1966
- 3) τα εδάφια β & γ της περ. ε του άρθρ. 7 της ΥΑ 21545/1927 (Β' 174)
- 4) το άρθρ. 52 του π.δ. 284/1974 (Α' 101)
- 5) το άρθρ. 14 της ΚΥΑ Β2/54/3/236/76/οικ.695/1977 (Β' 329)
- 6) το άρθρ. 26 και η περ. α και η του άρθρ. 27 του π.δ. 419/1983 (Α' 154)
- 7) η περ. α της παρ. 3 του άρθρ. 52 του β.δ. της 29^{ης} Μαΐου/25^{ης} Ιουνίου 1958 (Α' 96)
- 8) η περ. α της παρ. 1 του άρθρ. 22 του ν.δ. 4114/1960 (Α' 164)
- 9) η περ. δ της παρ. 1 του άρθρ. 32 του π.δ. 258/2005 (Α' 316)
- 10) η περ. α του άρθρ. 25^α του π.δ. 913/1978 (Α' 220)

Συν/να: α) ΦΕΚ 137/τ. Α' /13.9.2017 (σελ. 2321, 2329)

β) Το με αριθ. πρωτ. Φ. 80000/οικ.44542/1850/29.12.2017 έγγραφο του ΥΠΕΚΑΑ.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Η ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΤΤΑΛΙΑΛΗ

ΙΩΑΝΝΑ ΓΑΤΗ-ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Π . ΚΑΤΩΠΟΔΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Σεπτεμβρίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 137

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4488

Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ,
ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ν. 4387/2016
ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

**Άρθρο 1
Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4387/2016**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85) προστίθεται εδάφιο, με έναρξη ισχύος από 1.1.2017, ως εξής:

«Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και σε πρόσωπα που διορίζονται σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων με σχέση δημοσίου δικαίου. Εάν ο διορισμός των προσώπων αυτών έχει γίνει μέχρι και 31.12.2016 εφαρμόζεται ως προς την εργοδοτική εισφορά η 111482/0092/30.11.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β΄ 4005).».

2. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 7 του ν. 4387/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η προϋπόθεση συμπλήρωσης δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης για την καταβολή της εθνικής σύνταξης δεν ισχύει για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης με τη συμπλήρωση χρόνου ασφάλισης μικρότερου των δεκαπέντε (15) ετών. Στην περίπτωση αυτή το ποσό της εθνικής σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται αυτού που αντιστοιχεί στα δεκαπέντε (15) έτη ασφάλισης.».

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Αν δεν προκύπτει χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ασφάλισης ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος), τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την 1.1.2002 μέχρι την έναρξη καταβολής της

σύνταξης του υπαλλήλου - λειτουργού του Δημοσίου ή του στρατιωτικού, τότε για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών αναζητείται χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος) και κατά το πριν την 1.1.2002 χρονικό διάστημα και μέχρι τη συμπλήρωση συνολικά έως πέντε (5) ετών ασφάλισης.

Για συντάξεις με έναρξη καταβολής από 1.1.2021, αν δεν προκύπτει χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ασφάλισης ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος), τουλάχιστον δέκα (10) ετών από την 1.1.2002 μέχρι την έναρξη καταβολής της σύνταξης του υπαλλήλου - λειτουργού του Δημοσίου ή του στρατιωτικού, τότε για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών αναζητείται χρόνος ασφάλισης (πραγματικός, πλασματικός, χρόνος προαιρετικής ή άλλος που λογίζεται ως συντάξιμος) και κατά το πριν την 1.1.2002 χρονικό διάστημα και μέχρι τη συμπλήρωση έως δέκα (10) ετών ασφάλισης.».

4. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το συνολικό ακαθάριστο ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης, όπως αυτό προκύπτει σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ακαθάριστο ποσό των συντάξιμων αποδοχών, όπως αυτές ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3.».

**Άρθρο 2
Τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 169/2007**

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 11 του π.δ. 169/2007 (Α΄ 210) αντικαθίσταται ως εξής:

«Επίσης θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιών ηλικίας μέχρι έξι (6) ετών, όπως αυτός ισχύει κάθε φορά με βάση τις οικείες διοικητικές διατάξεις και ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26), με την προϋπόθεση της καταβολής από τον υπάλληλο των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών.».

2. Στο τέλος της περίπτωσης β΄ της παρ. 2 του άρθρου 56 του π.δ. 169/2007 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Το συνολικό ποσοστό της ως άνω μείωσης, κατά τη μεταβατική περίοδο σταδιακής αύξησης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94), δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30%.».

τητας της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας ή εκπαιδευτικής βαθμίδας, με την ίδια σχέση εργασίας και ανεξαρτητως ορίου ηλικίας. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, η μετάταξη γίνεται με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο μετασπασόμενος σε κλάδο ή ειδικότητα της υπηρεσίας του, αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας του τίτλου σπουδών που κατέχει, ύστερα από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά η κείμενη περί μετατάξεων νομοθεσία.

Άρθρο 26

Όργανα ΕΦΚΑ κατά το ν. 1418/1984 (Α' 23)

1. Ορίζονται στον ΕΦΚΑ ως «Προϊστάμενη Αρχή» η Διεύθυνση Στέγασης και Τεχνικών Υπηρεσιών του ΕΦΚΑ, ως «Διευθύνουσα Υπηρεσία» το Τμήμα Κατασκευών του ΕΦΚΑ και ως «Τεχνικό Συμβούλιο» το Τεχνικό Συμβούλιο του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με το ν. 1418/1984 (Α' 23). Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται αναλογικά το π.δ. 170/1987 (Α' 84). Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή του παρόντος, ιδίως ο ορισμός των αποφαινόμενων οργάνων σε περίπτωση τροποποίησης της οργανωτικής διάρθρωσης του ΕΦΚΑ.

2. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει την 1.1.2017.

Άρθρο 27

Ενιαιοποίηση προϋποθέσεων καταβολής σύνταξης σε περιπτώσεις ποινικής καταδίκης του δικαιούχου

Προκειμένου για τα πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ, η καταβαλλόμενη σύνταξη αναστέλλεται για όσο διάστημα ο συνταξιούχος εκτίει περιοριστική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη του ενός (1) έτους και εφόσον το αδίκημα για το οποίο καταδικάσθηκε στρέφεται κατά ασφαλιστικού φορέα. Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη μεταβιβάζεται στους τυχόν δικαιούχους αυτής, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου. Τα οικονομικά αποτελέσματα της παρούσας διάταξης αρχίζουν από την 1η ημέρα του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

Άρθρο 28

Παράταση χορήγησης αναπηρικής σύνταξης

Το άρθρο 66 του ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 66

Στις περιπτώσεις λήξης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω αναπηρίας και εφόσον εκκρεμεί στις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές ΚΕΠΑ ιατρική κρίση, χωρίς υπαιτιότητα των ασφαλισμένων, το δικαίωμα συνταξιοδότησής τους λόγω αναπηρίας παρατείνεται για έξι (6) μήνες, με το ίδιο ποσό που ελάμβαναν οι συνταξιούχοι πριν από τη λήξη του δικαιώματος, εφόσον κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα είχαν κριθεί από την υγειονομική επιτροπή με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%. Εάν κριθεί από τις υγειονομικές επιτροπές των

ΚΕΠΑ ότι αυτοί δεν φέρουν συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας ή φέρουν μικρότερο ποσοστό αναπηρίας από το προγενεστέρως κριθέν, οι αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές αναζητούνται άτοκα, δια συμψηφισμού, με μηνιαία παρακράτηση 20% από τις τυχόν χορηγούμενες συνταξιοδοτικές παροχές, ενώ στην περίπτωση που δεν χορηγούνται παροχές, αναζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

Η ανωτέρω ρύθμιση εφαρμόζεται και για όλα τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, καθώς και για τις συντάξεις με αιτία την αναπηρία, ενώ παράλληλα παρατείνεται και η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όσων εμπύπτουν στο παρόν άρθρο. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει την 1.7.2017.».

Άρθρο 29

Τροποποίηση του άρθρου 30 του ν. 1469/1984 (Α' 111)

Το άρθρο 30 του ν. 1469/1984 (Α' 111) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο/η ανασφάλιστος/η διαζευγμένος/η σύζυγος δικαιούται να διατηρήσει, ως άμεσα ασφαλισμένος, το δικαίωμα παροχών ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ ή άλλο φορέα κοινωνικής ασφάλισης ή το Δημόσιο, που είχε κατά το χρόνο λύσης του γάμου ο έτερος σύζυγος, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) Ο γάμος λύθηκε μετά τη συμπλήρωση του 25ου έτους της ηλικίας του, και

β) δεν καλύπτεται άμεσα ή έμμεσα για παροχές ασθένειας σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ ή άλλο ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο.

2. Για τη διατήρηση του δικαιώματος των παροχών ασθένειας σε είδος, σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο ενδιαφερόμενος καταβάλλει μηνιαία ασφαλιστική εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης ως εξής:

α) Στον ΕΦΚΑ, για παροχές σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ, σε ποσοστό 6,45% επί του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών,

β) στο Δημόσιο σε ποσοστό 6,45% επί του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών,

γ) στους λοιπούς ασφαλιστικούς φορείς, την προβλεπόμενη από τους οικείους κανονισμούς εισφορά ασφαλισμένου και εργοδότη υπέρ υγειονομικής περίθαλψης που υπολογίζεται επί του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

3. Το ασφαλιστικό δικαίωμα ασκείται από τον ενδιαφερόμενο μέσα σε ένα (1) έτος από την ημερομηνία έκδοσης της οριστικής απόφασης διαζυγίου.».

Άρθρο 30

Απαλλαγή από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη σε σεισμόπληκτους

Οι κάτοικοι του οικισμού Βρίσα της Δημοτικής Ενότητας Πολιχνίτου του Δήμου Λέσβου του νομού Λέσβου, όπως προκύπτουν από την τελευταία απογραφή, απαλλάσσονται πλήρως από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη από 1.6.2017 έως 31.5.2019, υπό τους όρους και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Αθήνα, 29-12-2017

Αρ. Πρωτ.: Φ.80000/οικ.44542/1850

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 Αθήνα
Πληροφορίες : Γεωργία Μαυρίδου
Τηλέφωνο : 2131516796
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο:
gmavridou@ypakp.gr

ΠΡΟΣ: ΕΦΚΑ
Γραφείο κ. Διοικητή
Αγ. Κωνσταντίνου 8
Τ.Κ. 102 41, Αθήνα
ΚΟΙΝ: Υπουργείο Οικονομικών
Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Κάνιγγος 21,
Τ.Κ. 10682, Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή του άρθρου 27 του ν.4488/2017 (ΦΕΚ Α' 137)»

Στο ΦΕΚ 137 τεύχος Α (13.9.2017) έχει δημοσιευθεί ο ν.4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις», με το άρθρο 27 του οποίου ενιαιοποιούνται οι προϋποθέσεις καταβολής σύνταξης σε περιπτώσεις ποινικής καταδίκης του δικαιούχου και ρυθμίζεται κατά ενιαίο τρόπο για τους ασφαλισμένους του ΕΦΚΑ το ζήτημα της καταβολής της σύνταξης σε περιπτώσεις ποινικής καταδίκης του δικαιούχου, με σκοπό την εξάλειψη της ανόμοιας μεταχείρισης των ασφαλισμένων λόγω της διαφορετικής νομικής αντιμετώπισής του από τους πρώην ασφαλιστικούς φορείς που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ. Ειδικότερα:

1. Προϋποθέσεις - δικαιούχα πρόσωπα

Με το ανωτέρω άρθρο ορίζεται, ότι στις περιπτώσεις των προσώπων που υπάγονται στην ασφάλιση του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης η καταβαλλόμενη σύνταξη τους αναστέλλεται κατά το χρονικό διάστημα που ο συνταξιούχος εκτίει ποινή περιοριστική της ελευθερίας μεγαλύτερη του ενός (1) έτους, εφόσον το αδίκημα για το οποίο καταδικάσθηκε στρέφεται κατά ασφαλιστικού φορέα.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για την αναστολή καταβολής της σύνταξης σε συνταξιούχο απαιτείται ρητά να συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- α) επιβολή από τα αρμόδια δικαστήρια στον συνταξιούχο ποινής περιοριστικής της ελευθερίας την οποία εκτίει,
- β) διάρκεια της ποινής μεγαλύτερη του ενός (1) έτους και
- γ) το αδίκημα, για το οποίο επιβλήθηκε η ποινή αυτή, να στρέφεται κατά ασφαλιστικού φορέα (οι πρώην φορείς κοινωνικής ασφάλισης που εντάχθηκαν στο ΕΦΚΑ με τα άρθρα 51 και 53 του ν.4387/2016).

Σε κάθε περίπτωση η συνδρομή ή όχι των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται από την δικαστική απόφαση που εκδόθηκε επί της συγκεκριμένης κάθε φορά υπόθεσης, σε συνδυασμό με τα στοιχεία του σχετικού φακέλλου αυτής, από την οποία προκύπτουν τα κρίσιμα πραγματικά δεδομένα της υπόθεσης (ποινή περιοριστική της ελευθερίας, μεγαλύτερη του έτους, αδίκημα στρεφόμενο κατά του ασφαλιστικού φορέα).

Η διάταξη έχει εφαρμογή, δηλαδή αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξης από την πρώτη του επομένου μήνα, από το μήνα έκδοσης της δικαστικής απόφασης σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας (πρωτόδικη απόφαση), που επέβαλε την ποινή και η αναστολή αυτή, διαρκεί για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η επιβληθείσα ποινή (στο χρονικό διάστημα της ποινής συμψηφίζεται ο χρόνος προσωρινής κράτησης, εφόσον προβλέπεται ο συμψηφισμός αυτός στην απόφαση). Σημειώνεται, ότι σε περίπτωση άσκησης επόμενου ένδικου μέσου (έφεση), ανάλογα με την απόφαση που θα εκδοθεί, θα επηρεασθεί αντίστοιχα η χρονική διάρκεια αναστολής καταβολής της σύνταξης.

Η διάταξη έχει ισχύ από 13/9/2017 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν.4488/2017) και, επομένως, έχει εφαρμογή σε όσες περιπτώσεις προκύπτουν από την ημερομηνία αυτή και εφεξής.

Επίσης, έχει εφαρμογή στις περιπτώσεις που έχουν προκύψει σε προγενέστερο της 13/9/2017 χρονικό διάστημα και αντιμετωπίστηκαν με διαφορετικό τρόπο (ενδεικτικά αναφέρεται η διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 29 του α.ν.1846/1951 του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με την οποία προβλεπόταν ότι η σύνταξη αναστέλλεται εάν ο συνταξιούχος εκτίει ποινή στερητική της ελευθερίας του μεγαλύτερη των έξι μηνών). Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον η επιβληθείσα ποινή συνεχίζεται, θα πρέπει να επανεξετασθεί εάν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις αναστολής της σύνταξης, οπότε ή θα συνεχιστεί η αναστολή ή σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επανακαταβληθεί η σύνταξη.

Για την επανεξέταση των περιπτώσεων αυτών από τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ απαιτείται υποβολή σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο/ους.

Διευκρινίζεται ότι έχει εφαρμογή και στις εξαιρετικές περιπτώσεις που θα υποβληθεί αίτηση συνταξιοδότησης και ενδεχομένως στο χρονικό διάστημα αναμονής της έκδοσης της συνταξιοδοτικής απόφασης συντρέξουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις αναστολής καταβολής της σύνταξης. Στις περιπτώσεις αυτές, ως

προς τις δικαιούμενες αναδρομικές συντάξεις θα εφαρμοστεί η πρόβλεψη της διάταξης για μεταβίβαση στους δικαιούχους, μετά την υποβολή σχετικής αίτησης.

2. Μεταβίβαση της σύνταξης

Με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 27 ορίζεται, ότι στην περίπτωση αναστολής καταβολής της σύνταξης, η σύνταξη μεταβιβάζεται στους τυχόν δικαιούχους της, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί της συνταξιοδότησης λόγω θανάτου. Συνεπώς, στις περιπτώσεις που έχει εφαρμογή η διάταξη, αναστέλλεται η καταβαλλόμενη στον συνταξιούχο σύνταξη, για όσο χρόνο διαρκεί η έκτιση της επιβληθείσας (περιοριστικής της ελευθερίας) ποινής και η σύνταξη μεταβιβάζεται στους δικαιούχους αυτής, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις για τη συνταξιοδότηση λόγω θανάτου, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων.

Ημερομηνία έναρξης καταβολής της σύνταξης στους δικαιούχους είναι η ημερομηνία έναρξης της έκτισης της ποινής.

3. Οικονομικά αποτελέσματα

Όπως ορίζεται στο τρίτο εδάφιο του άρθρου 27 τα οικονομικά αποτελέσματα της παρούσας διάταξης αρχίζουν από την 1η του επόμενου μήνα από τον μήνα δημοσίευσης του ν.4488/2017 (13-9-2017), δηλ. από την 1/10/2017. Συνεπώς από την ημερομηνία αυτή θα καταβληθεί εκ νέου η σύνταξη που είχε ανασταλεί σε συνταξιούχο με διάταξη του πρώην ασφαλιστικού φορέα του και στην περίπτωση του δεν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις της νέας ρύθμισης ή στους δικαιούχους, εφόσον από την εφαρμογή αυτής προκύπτει αναστολή καταβολής της σύνταξης στον συνταξιούχο, μετά από υποβολή αίτησης κατά περίπτωση.

4. Καταργούμενες διατάξεις

Είναι γνωστό ότι για το θέμα της αναστολής καταβολής της σύνταξης στις περιπτώσεις επιβολής στον ασφαλισμένο περιοριστικής της ελευθερίας ποινής ίσχυαν στους πρώην ασφαλιστικούς φορείς που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ διαφορετικές διατάξεις. Ενδεικτικά αναφέρεται το πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, στη νομοθεσία του οποίου προβλεπόταν άμεση αναστολή καταβολής της σύνταξης σε περίπτωση έκτισης στερητικής της ελευθερίας ποινής άνω των έξι (6) μηνών, ανεξάρτητα από το εάν το αδίκημα που επέφερε την καταδικαστική ποινή στρεφόταν κατά του ασφαλιστικού φορέα και ο πρώην ΟΑΕΕ, όπου προβλεπόταν αναστολή καταβολής της σύνταξης σε περίπτωση έκτισης ποινής στερητικής της ελευθερίας άνω του έτους, εφόσον το αδίκημα είχε σχέση με τη συμπεριφορά του έναντι του ασφαλιστικού φορέα.

Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 27 στα πλαίσια της θέσπισης ενιαίας ρύθμισης για τους υπαγόμενους στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΓΓΕΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτ. Διανομή:

- 1.Γραφείο κ. Υφυπουργού
- 2.Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Κ. Α.
- 3.Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Κ.Α.
- 4.Τμήμα Γραμ. και Ενημ. του Πολίτη (ΙΡΙΔΑ)
- 5.Όλες τις Δ/νσεις της Γ.Δ.Κ.Α. (και το Αυτ/λές Τμήμα)
- 6.Δ/νση (28/15), Τμήμα Ε΄